

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Davek na poslovni promet.

Ali ga bo plačeval tudi kmet?

Zakon o davku na poslovni promet z dne 31. I. 1922 je z zakonom z dne 12. 8. 1930 in z zakonom o izpremembah in dopolnitvah zakona o skupnem davku na poslovni promet z dne 28. 3. 1931 v toliko spremenjen, da plačujejo odslej ta davek v prvi vrsti proizvajalci — tovarne — ter oni, ki blago uvažajo iz inozemstva. Došim se je doslej plačalo 1% davek od enega in istega davka po večkrat, bo se odslej plačal le enkrat, a to v višjem odstotku, tako da bo zvišba cen v posredni trgovini ob prehodu blaga iz ene posesti v drugo, kakor tudi posredno od proizvajalca preko malega trgovca, ali pa preko velikega in malega trgovca do konsumenta upoštevana. Doslej je plačal n. pr. 1% od prodajne cene trgovec z žitom, 1% trgovec na drobno, kolikorkrat je šla ta moka skozi roke posameznih trgovcev do končnega konsumenta (uživalca), odslej bode pa plačal 2.2% od vrednosti žita le proizvajalec v mlinu, odtod 2.8% oni, ki bo žito uvozil v državo, ves nadaljni promet z moko, vstevši predelavo moke pri peklih v navadni kruh ali pecivo, to je brez dodaje mleka, sirovega masla ali sladkorja je pa tega dvaka prost. Za izdelano manufakturno blago v tuzemstvu bo plačal prometni davek tovarnar in pri uvozu blaga že na carinarni oni, ki je blago naročil iz inozemstva, ves na daljni promet s tem blagom pri trgovcih je pa tega davka prost. Gostilničarji bodo plačali prometni davek hkrati s trošarino, lesni trgovci pa ob naložanju ali iztovarjanju lesa in drv na železniških in parobrodskih postajah ter splavih. Od obtesanega lesa in od lesa za sodarje in kolarje se plača ta davek ob enem z banovinsko takso, ko se izdaja izvoznica iz gozda. Ker plača torej od vsakega predmeta ta davek proizvajalec in uvoznik za prvokrat in za ves nadaljno opravljeni promet, se imenuje isti skupni davek.

Iz tega bi sledilo, da plača tudi kmet — proizvajalec — za svoje pridelke, ki jih proda, davek na poslovni promet, vendar pa temu ni tako, kajti vse prodaje, ki se izvrše direktno od proizvajalca — kmeta, so izvzete od plačila davka na poslovni promet. Če proda kmet živino, plača ta davek mesar ob

zakolu, to je pri občinskem oblastvu, ko se preda živinski potni list in se zahteva dovoljenje za zakol. Če proda kmet vino, plača gostilničar ta davek hkrati s trošarino; pri lesu lesni trgovec, pri žitu, krompirju ali drugih pridelkih kupec. Poljedelec se za njegove osnovne proizvode ne sme označiti za plačnika skupnega davka na poslovni promet in je nedopustno, da bi ta davek prevzela kupec ob nakupu njegovih pridelkov na njega. Izvoz v inozemstvo vseh predmetov je tudi odslej od plačila tega davka izvzet.

*

V DRUGIH DRŽAVAH.

O novi rumunski vladi s profesorjem Jorgo na čelu dvomijo politiki, da bo zamogla izvesti politično ter gospodarsko utrditev države. Jorga je pritegnil k vladi tudi narodne manjšine in med te razdelil državna podlajniška mesta. Razven tega namerava imenovati vlada tri pokrajinske ministre, ki bi bili posvetovalni člani vlade. Pri vseh do-

Metuzalem se pripeljal v Berlin. Cari-grajski Turek Zaro Agha trdi, da je star 157 let. Lansko leto ga je sprejela Amerika z vsemi častmi in kazala na njegovo izredno starost, katerec je dosegel, ker ni zavžival alkohola. Turku se je godilo dobro v Združenih državah, najbrž se mu bo tudi v Nemčiji.

sedanjih ukrepih nove vlade gre v prvi vrsti za to, kako bo sprejeta vlada ter njen delovni program v zbornici.

Belgarski kralj Boris je poveril nalogo za sestavo vlade iz več strank voditelju demokratov Malinovu. V političnih krogih sodijo, da je obsojen Malinovov poskus v naprej v neuspeh. — Dne 24. aprila je vrnil Malinov kralju mandat. Bolgarska vladna kriza obeta dolgotrajnost.

Program majskega zasedanja sveta Društva narodov. Dne 18. maja se bo pričelo v Ženevi 63. zasedanje sveta Društva narodov pod predsedstvom nemškega zunanjeza ministra dr. Curtiusa. Glavna točka na tokratnem zasedanju bo nemško-avstrijska pogodba o carinski združitvi. Nadalje bo proučil svet stanje, ki je nastalo v Evropi, ker so se izjalovila prizadevanja za carinsko premirje in za odpravo carinskih mej. Tretje vprašanje bo določitev kraja in predsedstva razorožitvenih posvetovanj in razven tega bo še na dnevnem redu več manjšinskih vprašanj.

Poljska Šlezija dobi direktno zvezo z morjem. Poljske in francoske banke so osnovale družbo, ki bo z novo železnico zvezala poljsko Šlezijo z Baltičkim morjem z novim poljskim pristaniščem Gdinjo. S tem bo dobila največja poljska industrijska pokrajina železnico zvezo z morjem, med tem ko je bila doslej navezana na nemško pristanišče Danzig. Zveza je velikanske gospodarske važnosti, in so se je Nemci upravičeno ustrašili in jej pripisujejo tudi veliko važnost za vojaška gibanja.

Albanija je dobila novo vlado pod predsedstvom Pangalija Vangeli.

Iz španske republike. Bivši španski kralj Alfonz XIII. je dospel 21. aprila v London. — Koj po prevratu so začeli težji španski kapitalisti bežati s svojim denarjem v inozemstvo. Finančni minister je zagrozil s kaznimi vsem onim, ki spravljajo kapital v inozemstvo, ako ga ne bodo spravili tekom štirih tednov nazaj v Španijo. — Nevaren pojav za republikansko Španijo je nastop komunističnih agitatorjev, ki so se pripeljali iz Moskve in pripravljajo tla še za komunistično revolucijo. — Špansko, poprej tolikanj nemirno visokošolsko dijaštvo se je pomirilo in so že predavanja na vseh visokih šolah. — Brezposelno delavstvo zahteva šesturni delavnik.

Portugalska je zatrla upor na Azorskih otokih in je združila sedaj bojne